EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 26.11.2003
KOM(2003) 719 lopullinen

2002/0022 (COD)
2002/0023 (COD)
2002/0024 (COD)
2002/0025 (COD)

KOMISSION LAUSUNTO

EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan c alakohdan nojalla
Euroopan parlamentin tarkistuksista
neuvoston vahvistamaan yhteiseen kantaan, joka koskee ehdotusta:

TOINEN RAUTATIEPAKETTI

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi yhteisön rautateiden turvallisuudesta sekä rautatieyritysten toimiluvista annetun neuvoston direktiivin 95/18/EY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun neuvoston direktiivin 96/48/EY ja Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/16/EY muuttamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan rautatieviraston perustamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi yhteisön rautateiden kehittämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/440/ETY muuttamisesta

KOMISSION EHDOTUSTA MUUTTAVA
EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan nojalla

2002/0022 (COD)
2002/0023 (COD)
2002/0024 (COD)
2002/0025 (COD)

KOMISSION LAUSUNTO

EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan c alakohdan nojalla
Euroopan parlamentin tarkistuksista
neuvoston vahvistamaan yhteiseen kantaan, joka koskee ehdotusta:

TOINEN RAUTATIEPAKETTI

EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan c alakohdassa määrätään, että komissio antaa lausunnon tarkistuksista, joita Euroopan parlamentti on ehdottanut toisessa käsittelyssä.

Komissio antaa seuraavassa lausuntonsa parlamentin ehdottamista tarkistuksista.

1. TAUSTA

Ehdotus toimitettiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle [asiakirjat KOM(2002) 21 lopullinen – 2002/0022 (COD) KOM(2002) 22 lopullinen – 2002/0023 (COD) KOM(2002) 23 lopullinen – 2002/0024 (COD) KOM(2002) 25 lopullinen – 2002/0025 COD)]	24.1.2002
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa	19.9.2002
Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa ensimmäisessä käsittelyssä	14.1.2003
Muutettu ehdotus annettiin	Ei ole
Yhteinen kanta vahvistettiin	26.6.2003

Euroopan parlamentti antoi 23. lokakuuta 2003 toisessa käsittelyssä päätöslauselman, johon sisältyy tarkistuksia yhteisen kannan kaikkiin teksteihin seuraavasti:

– 28 tarkistusta ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön rautateiden turvallisuudesta sekä rautatieyritysten toimiluvista annetun neuvoston direktiivin 95/18/EY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta

– 4 tarkistusta ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun neuvoston

direktiivin 96/48/EY ja Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/16/EY muuttamisesta

– 32 tarkistusta ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan rautatieviraston perustamisesta

– 9 tarkistusta ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön rautateiden kehittämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/440/ETY muuttamisesta.

2. EHDOTUKSEN TARKOITUS

Kyseessä on neljä toisiinsa liittyvää lainsäädäntöehdotusta:

– Ehdotus **rautateiden turvallisuutta koskevaksi direktiiviksi**, jossa määritellään turvallisuusjärjestelmän olennaiset osatekijät sekä infrastruktuurin hallinnon että rautatieyritysten osalta. Tarkoituksena on kehittää turvallisuutta koskeva yhteinen lähestymistapa ja ottaa käyttöön yhteinen turvallisuustodistusten myöntämistä, sisältöä ja voimassaoloa koskeva järjestelmä. Lisäksi aletaan soveltaa onnettomuustapausten teknisen tutkinnan riippumattomuutta koskevaa periaatetta kuten muillakin aloilla.

– **Yhteentoimivuusdirektiivien 96/48/EY ja 2001/16/EY muuttaminen**. Niiden muutosten lisäksi, joita edellä mainittu ehdotus edellyttävät yhteentoimivuusdirektiiveihin, tarkoituksena on varmistaa, että soveltamisala on sama verkolla, jonka käyttöoikeuksia laajennetaan, ja verkolla, jolla yhteentoimivuussääntöjä tullaan soveltamaan.

– Ehdotus **asetukseksi Euroopan rautatieviraston perustamisesta**; viraston tehtävänä on antaa teknistä tukea yhteentoimivuutta ja turvallisuutta koskevalle työlle. Viraston tehtäväkenttään kuuluisi yhtäältä yhteisten turvallisuusnormien kehittäminen sekä turvallisuustason valvontajärjestelmän kehittäminen ja hallinta ja toisaalta yhteentoimivuuden teknisten eritelmien laadinta-, rekisteröinti- ja valvontajärjestelmän hallinta pitkällä aikavälillä.

– Ehdotus **direktiivin 91/440/ETY muuttamiseksi** siten, että laajennetaan rautatieinfrastruktuurin käyttöoikeudet jäsenvaltion sisäisiin tavaraliikennepalveluihin ja nopeutetaan markkinoiden avautumista.

3. KOMISSION LAUSUNTO EUROOPAN PARLAMENTIN EHDOTTAMISTA TARKISTUKSISTA

- **Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön rautateiden turvallisuudesta sekä rautatieyritysten toimiluvista annetun neuvoston direktiivin 95/18/EY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta**

Parlamentti ehdottaa joukkoa tarkistuksia, joilla pyritään tarkentamaan direktiivin tiettyjä säännöksiä (**tarkistukset 1, 12 ja 24**), sen tavoitteita (**tarkistukset 41, 42 ja 7**) ja sen soveltamisalaa suhteessa muihin voimassa tai valmisteilla oleviin yhteisön säädöksiin (**tarkistukset 2, 5 ja 50**).

Parlamentti haluaa myös tarkentaa joitain säännöksiä, jotka koskevat kansallisia turvallisuussääntöjä ja niiden käsittelyä yhteisön tasolla sen varmistamiseksi, että ne ovat yhteisten turvallisuustavoitteiden mukaisia eikä niiden avulla rajoiteta peitellysti markkinoille pääsyä (**tarkistukset 3, 46, 47 ja 21**).

Tarkistuksilla 44, 18 ja 25 pyritään parantamaan menettelyjen avoimuutta ja sääntöjen saatavuutta.

Ehdotettu koulutuspalveluista maksettavaa hintaa koskeva ratkaisu (**tarkistus 48**) on tyydyttävä.

Tarkistus 49, jolla tarkennetaan onnettomuustilastoja, voidaan hyväksyä.

Komissio tukee kaikkia näitä tarkistuksia.

Komissio ei sitä vastoin voi hyväksyä **tarkistusta 43**, koska kyseessä on direktiivin soveltamisalaa selittävä teksti, joka sopii paremmin johdanto-osaan, jossa tällainen teksti jo on (ks. tarkistus 2).

Samoin ei voida hyväksyä tarkistuksia, jotka koskevat direktiivin muissa osissa tai muissa yhteisön voimassa olevissa säädöksissä käsiteltyjä tekijöitä tai jotka otetaan huomioon veturinkuljettajien lupakirjoja koskevassa direktiiviehdotuksessa (**tarkistukset 31 ja 37**).

Komissio ei voi hyväksyä **tarkistuksia 14, 15, 16, 23 ja 32**, joissa lyhennetään kaikkia tekstien laatimista koskevia määräaikoja. Neuvosto lyhensi jo huomattavasti näitä määräaikoja. Tekstien laatimiselle on vahvistettava realistinen aikataulu, joka vastaa virastolle hyväksyttävän talousarvion suomia mahdollisuuksia eikä ylikuormita virastoa siten, että se epäonnistuisi tehtävissään heti toimintansa alussa.

Komissio ei voi myöskään hyväksyä **tarkistusta 8**, koska direktiivissä ei ole kyse sääntöjen yhdenmukaistamisesta vaan sellaisen yhteisen tason määrittämisestä, jota on noudatettava. Jäsenvaltioilla on edelleen mahdollisuus säilyttää tai vahvistaa korkeampi taso avoimuus- ja syrjimättömyysperiaatteita noudattaen.

Tarkistus 27 luo epäselvyyttä, sillä artiklan tarkoituksena on taata koulutuspalvelujen saatavuus liikkuvalle henkilökunnalle.

- **Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annettujen direktiivien 96/48/EY ja 2001/16/EY muuttamisesta**

Komissio tukee kaikkia parlamentin ehdottamia tarkistuksia.

Parlamentin ehdottamissa tarkistuksissa vahvistetaan yhteentoimivuutta koskevaa tavoitetta (**tarkistukset 1 ja 4**) ja yhdenmukaistetaan direktiivien 96/48/EY ja 2001/16/EY sanamuotoja (**tarkistus 3**).

Lisäksi yhteentoimivuusdirektiiveissä vahvistettuihin olennaisiin vaatimuksiin lisätään velvollisuus varustaa uudet junat tallennuslaitteilla (**tarkistukset 2 ja 5**).

- **Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan rautatieviraston perustamisesta**

Parlamentti haluaa tukea komission alkuperäistä ehdotusta, joka koskee neuvoston ja komission sekä toimialan edustajien tasavertaista edustusta viraston hallintoneuvostossa (**tarkistukset 1, 10 ja 33**).

Viraston toiminnan avoimuuden parantamiseksi parlamentti toivoo, että ammattijärjestöjen edustajat osallistuisivat viraston työryhmiin, jotka käsittelevät suoraan työntekijöiden työolosuhteisiin, terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttavia asioita (**tarkistus 4**). Parlamentti toivoo myös, että työmarkkinaosapuolia kuullaan laajemmin viraston laatimista ehdotuksista (**tarkistus 5**).

Parlamentti lisää asetukseen rahoitusta ja talousarviota koskevat vakiosäännökset (**tarkistukset 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 ja 32**). Nämä säännökset sisältyvät uuteen varainhoitoasetukseen, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2003, eikä niitä voitu vielä ottaa huomioon yhteisessä kannassa[1]. Parlamentti lisää asetukseen myös avoimuutta koskevat vakiosäännökset (**tarkistukset 13, 14 ja 15**).

Tarkistus 7 on pieni sanamuodon muutos.

Komissio tukee kaikkia näitä tarkistuksia.

Komissio ei voi hyväksyä **tarkistusta 3**, koska se aiheuttaisi viraston ja eri kansallisten viranomaisten vastuunjakoon liittyviä oikeudellisia ongelmia. Komissio ei voi myöskään hyväksyä **tarkistusta 6**, koska se tekisi viraston ja kansallisten turvallisuus- ja tutkintaviranomaisten vuorovaikutuksesta liian jäykkää ja byrokraattista. Asetuksessa säädetään jo, että viraston on edistettävä näiden kansallisten viranomaisten verkottumista ja hyvää yhteistyötä.

Tarkistukset 8 ja 9 koskevat veturinkuljettajien ammattipätevyyttä. Näitä tarkistuksia ei voida hyväksyä, koska komissio aikoo antaa erityisesti tätä kysymystä koskevan ehdotuksen vuoden loppuun mennessä.

Komissio ei voi myöskään hyväksyä viraston työkieliä koskevaa **tarkistusta 12**, koska se katsoo, että viraston tulisi käyttää ainoastaan alan ammattilaisten välillä nykyisin käytössä olevia työkieliä.

- **Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön rautateiden kehittämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/440/ETY muuttamisesta**

Komission alkuperäinen ehdotus koski rautateiden tavaraliikennettä. Parlamentti haluaa tällä alalla edetä komission ehdotuksen suuntaan, jotta voitaisiin saavuttaa rautateiden tavaraliikennepalvelujen markkinoiden nopea ja täydellinen avautuminen (**tarkistus 1)**. Parlamentti toivoo, ettei markkinoiden avautumistilannetta koskevaa kertomus siirretä vuoteen 2007 vaan se annetaan vuonna 2005, kuten nykyisissä direktiiveissä säädetä, ja että siinä otetaan huomioon myös henkilöliikenne (**tarkistukset 3, 4, 9 ja 10**).

---

[1] Yhteisön virastojen perustamissäädösten muutokset on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* L 245, 29.9.2003.

Komissio voi hyväksyä nämä tarkistukset (**tarkistuksesta 6** on tullut merkityksetön, koska tarkistusta 11 ei hyväksytty).

Parlamentti haluaisi käsitellä toisessa rautatiepaketissa myös henkilöliikennepalvelujen markkinoiden avaamista. Tämän kysymyksen osalta komissio pysyy ensimmäisen käsittelyn yhteydessä esittämässään kannassa eikä voi hyväksyä tarkistuksia **2, 7 ja 8**.

Ensinnäkin komissio muistuttaa, että rautateiden, maanteiden ja sisävesien henkilöliikenteeseen liittyviä julkisen palvelun vaatimuksia ja julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemistä koskevista jäsenvaltioiden toimista annettu muutettu ehdotus[2] koskee jo kokonaisuudessaan rautatiealaa; sillä käynnistetään julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tai yksinoikeussopimusten myöntämiseen perustuva säännelty kilpailu.

Muiden kuin julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tai yksinoikeussopimusten nojalla tarjottavien palvelujen osalta komissio tarkastelee parhaillaan kilpailulle avaamisen mahdollisuuksia antaakseen niistä ehdotuksia vuonna 2003. Kilpailun vapauttaminen vain vapaan käyttöoikeuden perusteella aiheuttaa lukuisia matkustajien suojelua koskevia ongelmia esimerkiksi varausjärjestelmien yhdentämisessä ja julkisten palvelujen rahoittamisessa. Tähän kysymykseen on löydettävä tasapainoinen ja hallittu ratkaisu, ja ratkaisuehdotuksista on tehtävä yksityiskohtaiset vaikutusanalyysit.

Komissio huomioi kuitenkin Euroopan parlamentin tekemät tarkistukset, jotka koskevat henkilöliikenteen avaamista kilpailulle, vahvana poliittisena signaalina, joka otetaan asianmukaisella tavalla huomioon tulevien ehdotusten valmistelussa.

On myös huomattava, että nykyisen lainsäädännön[3] nojalla rautatieyritysten kansainvälisten ryhmittymien on mahdollista saada rautatieverkon pääsy- ja kauttakulkuoikeuksia kansainvälisten henkilöliikenneyhteyksien liikennöimiseksi. Riittävien puitteiden puuttuessa tätä mahdollisuutta ei ole tähän mennessä juurikaan käytetty, mutta se saattaa herättää enemmän mielenkiintoa sen jälkeen kun 15. maaliskuuta 2003 on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä direktiivit 2001/12/EY[4], 2001/13/EY[5] ja 2001/14/EY[6], joissa vahvistetaan tarkat, avoimet ja syrjimättömät perusteet kapasiteetin jakamiselle ja infrastruktuurin käyttömaksujen perimiselle ja perustetaan kaikkiin jäsenvaltioihin valvontaelin.

4. PÄÄTELMÄ

Komissio muuttaa ehdotustaan edellä kuvatulla tavalla EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan mukaisesti parlamentin toisen käsittelyn tulosten perusteella.

---

2 KOM(2002) 107 lopullinen, EYVL C 151E, 25.6.2002, s. 146.
3 Direktiivi 91/440/ETY, EYVL L 237, 24.8.1991, s. 25.
4 EYVL L 75, 15.3.2001, s. 1.
5 EYVL L 75, 15.3.2001, s. 26.
6 EYVL L 75, 15.3.2001, s. 29.